

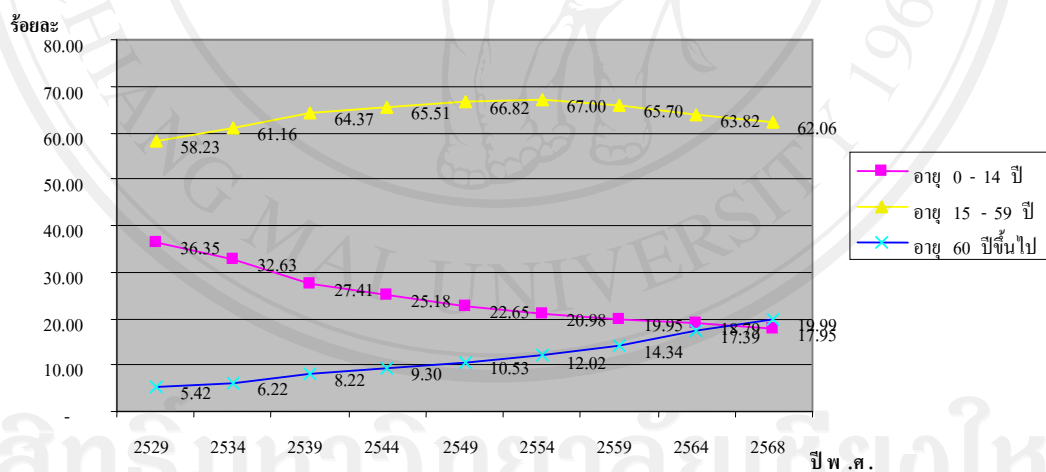
บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยกำลังเผชิญปัญหาจำนวนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นดังที่พบอยู่ในหลายประเทศทั่วโลก โดยจากฐานข้อมูลผู้สูงอายุ (60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป) ของประเทศไทย ที่รวบรวมโดยสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้ข้อมูลเบื้องต้นจากการสำมะโนประชากรประเทศไทย พ.ศ. 2529-2549 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ แสดงให้เห็นว่าประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ.2529-2549 มีแนวโน้มสูงขึ้นทั้งในแง่จำนวนและสัดส่วนต่อประชากรทั้งประเทศ

รูปที่ 1.1 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามกลุ่มอายุ ระหว่างปี พ.ศ.2529 - 2568

- ที่มา :
- ข้อมูลปี 2529 - 2549 ได้จากการประมวลผลข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาส 3 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (ปี 2549)
 - ข้อมูลปี 2554 - 2568 ได้จากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ปี 2549)

จากรูปที่ 1.1 แสดงให้เห็นว่าในปี พ.ศ. 2529 ประชากรสูงอายุมีจำนวน 2.8 ล้านคน ได้เพิ่มขึ้นเป็น 6.9 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2549 หรือเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 146 เมื่อพิจารณาสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งประเทศ พบว่าสัดส่วนเพิ่มจาก ร้อยละ 5.42 ในปี พ.ศ. 2529 เป็นร้อยละ 10.53 ในปี พ.ศ. 2549 มีการคาดการณ์ว่าจำนวนและสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจากการประมาณการจำนวนประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2554-2568 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2548) พบว่าในอนาคตจำนวนและสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย ยังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องมาจากอายุขัยเฉลี่ยของประชากรไทยเพิ่มสูงขึ้น (จากการสำรวจอายุขัยเฉลี่ยของคนไทยโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2549 พบว่าอายุขัยเฉลี่ยของเพศหญิงสูงขึ้นเป็น 70 ปี และเพศชายสูงขึ้นเป็น 68 ปี) โดยจากการประมาณการ แสดงให้เห็นว่าในปี พ.ศ. 2568 แนวโน้มประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทยจะเพิ่มเป็น 14.5 ล้านคนหรือคิดเป็นร้อยละ 19.99 ของประชากรทั้งหมด

ซึ่งแนวโน้มการเพิ่มสูงขึ้นของสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุของประเทศไทยนั้น ส่วนหนึ่งเกิดจาก ปรากฏการณ์ "Baby Boom" เป็นปรากฏการณ์ด้านประชากรศาสตร์ ซึ่งหมายถึง ประชากรกลุ่มที่เกิดในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 หรือประมาณปี พ.ศ. 2489-2507 โดยที่ในยุคดังกล่าวหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเพิ่มจำนวนประชากรเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาและฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์สงคราม ด้วยเหตุผลดังกล่าวการเพิ่มจำนวนประชากรในยุค Baby Boom จึงมีจำนวนมากและเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนกลายเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ของโลก ซึ่งคนกลุ่มนี้มีส่วนให้เกิดการขับเคลื่อนทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่นั้นๆ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศตามไปด้วย ปัจจุบันประชากรไทยยุค Baby Boom จะมีอายุอยู่ระหว่าง 44-62 ปี เป็นวัยที่กำลังเคลื่อนตัวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุและกำลังจะเกษียณอายุจากการทำงาน โดยข้อมูลจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขระบุว่า ประเทศไทยที่มีอัตราส่วนของผู้สูงอายุที่อายุเกิน 60 ปีขึ้นไป อยู่ในระหว่างร้อยละ 7-14 ของประชากรทั้งหมดถือว่าประเทศนั้นเป็นประเทศผู้สูงอายุ แต่ถ้าหากมีอัตราส่วนเกินร้อยละ 14 หมายถึงประเทศนั้นเป็นประเทศผู้สูงอายุเต็มตัว ซึ่งผลของปรากฏการณ์ประชากรศาสตร์ยุค Baby Boom ได้ส่งผลกระทบต่อเพิ่มจำนวนของผู้สูงอายุในประเทศไทยเช่นกัน

โดยจากการสำรวจพบว่าประเทศไทยมีจำนวนประชากรยุค Baby Boom สูงถึงร้อยละ 13.7 และมีสัดส่วนการเพิ่มจำนวนของผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปสูงกว่าร้อยละ 7 ของประชากรทั้งหมดของประเทศ ซึ่งมีการคาดการณ์ว่าอีก 4 ปีข้างหน้าหรือประมาณปี พ.ศ. 2555 ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่การเป็นประเทศผู้สูงอายุเช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศต่างๆ ทั่วโลก

โดยประเทศไทยจะมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุสูงถึง 8.4 ล้านคน (เมื่อ วนศ์บุญสินและคณะ, 2551) และเมื่อเวลานั้นมาถึง โครงสร้างประชากรของประเทศไทยจะเคลื่อนเข้าสู่การเป็นประเทศผู้สูงอายุเต็มตัว

ตารางที่ 1.1 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ.2543 – 2561

หน่วย: ร้อยละ

โครงสร้างประชากร	2543	2547	2548	2552	2553	2561
จำนวนประชากรทั้งสิ้น (พันคน)	62,370	64,197	64,765	66,598	67,042	70,097
วัยเด็ก 0-14 ปี	24.7	23.3	23.0	21.6	21.3	19.5
วัยทำงาน 15-59 ปี	65.8	66.6	66.7	67.1	67.0	65.0
วัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป	9.5	10.1	10.3	11.3	11.7	15.5
อัตราระงับชีพ (รวม)	51.7	50.1	49.9	49.1	43.1	53.8
วัยเด็ก 0-14 ปี	37.4	34.9	34.4	32.2	31.7	30.0
วัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป	14.3	15.2	15.5	16.9	11.4	23.8

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2548)

หมายเหตุ: ข้อมูลปี 2552, 2553, 2561 เป็นข้อมูลจากการคาดการณ์ประชากรของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2548)

จากตารางที่ 1.1 จะเห็นได้ว่าประชากรในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างไปจากปี พ.ศ. 2543 ดังนี้คือ สัดส่วนประชากรในวัยเด็ก อายุ 0-14 ปี ลดลงจากร้อยละ 24.7 ของประชากรทั้งหมดในปี พ.ศ. 2543 เป็นร้อยละ 23.0 ของประชากรทั้งหมดในปี พ.ศ. 2548 ในขณะที่สัดส่วนประชากรสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 9.5 ของประชากรทั้งหมดในปี พ.ศ. 2543 เป็นร้อยละ 10.3 ของประชากรทั้งหมดในปี พ.ศ. 2548 ขณะเดียวกันสัดส่วนประชากรวัยแรงงาน 15-59 ปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 65.9 ในปี พ.ศ. 2543 เป็นร้อยละ 66.7 ในปี พ.ศ. 2548 และที่สำคัญจากการคาดการณ์สัดส่วนของประชากรในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2561 พบว่าสัดส่วนประชากรวัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจะสูงถึงร้อยละ 15.5 ในปี พ.ศ. 2561 โดยสัดส่วนของประชากรในแต่ละวัยนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงอัตราระงับชีพ ซึ่ง **อัตราระงับชีพ** หมายถึง อัตราส่วนของประชากรที่เป็นภาระต่อผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นภาระทาง

เศรษฐกิจ (Economically dependent) ต้องอาศัยผู้อื่นเลี้ยงดู ซึ่งพบว่าอัตราการพึ่งพิงของประชากรในวัยเด็ก อายุ 0-14 ปี มีแนวโน้มลดลง โดยลดลงจากร้อยละ 37.4 ของประชากรทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2543 เป็นร้อยละ 34.4 ของประชากรทั้งหมดในปี พ.ศ. 2548 และจากการประมาณการอัตราการพึ่งพิงของประชากรในวัยเด็ก อายุ 0-14 ปี ยังคงมีแนวโน้มลดลง โดยคาดว่าในปี พ.ศ. 2561 อัตราการพึ่งพิงจะลดลงไปอยู่ที่ร้อยละ 30 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนประชากรวัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป อัตราการพึ่งพิงของประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 14.3 ในปี พ.ศ. 2543 เป็นร้อยละ 15.5 ในปี พ.ศ. 2548 และจากการประมาณการพบว่าอัตราการพึ่งพิงของประชากรสูงอายุมิแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าจะสูงถึงร้อยละ 23.8 ในปี พ.ศ. 2561

จะเห็นได้ว่าโครงสร้างประชากรของประเทศไทยกำลังนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศผู้สูงอายุอย่างเต็มตัว ซึ่งเป็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปในทิศทางเดียวกันกับประเทศพัฒนาแล้ว และเป็นทิศทางเดียวกับโครงสร้างประชากรของโลก ซึ่งกำลังเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุ”

จากแนวโน้มโครงสร้างประชากรไทยที่ปรับเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อาจก่อให้เกิดทั้งอุปสรรคและโอกาสต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยในด้านอุปสรรคนั้น การเพิ่มขึ้นของประชากรวัยสูงอายุอาจส่งกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว ไม่ว่าจะเป็นภาระการเลี้ยงดูผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น และภาวะการขาดการออมที่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายหลังวัยเกษียณอายุที่ยาวนานออกไปของตัวผู้สูงอายุเอง รวมถึงอาจกระทบต่ออัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาวจากแนวโน้มการชะลอตัวของจำนวนแรงงานที่จะเข้าสู่กระบวนการผลิต จะทำให้เกิดภาวะพึ่งพิงของผู้สูงอายุที่ส่งผลกระทบต่อการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจ เกิดภาวะทุพพลภาพทางสังคมรวมทั้งปัญหาสุขภาพ ที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

เมื่อพิจารณาในด้านโอกาส จากการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุต่อประเทศ หากพิจารณาผู้สูงอายุในฐานะผู้ผลิต เนื่องจากแนวโน้มของการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจในอนาคต สามารถดำเนินการผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยได้โดยสะดวกสบาย ทำให้ผู้สูงอายุสามารถยืดอายุการทำงานของตนให้ยาวขึ้นกว่าเดิม สามารถสร้างรายได้จากการใช้ความรู้และประสบการณ์ในการทำงานได้สะดวกขึ้น แม้กำลังกายจะถดถอยลงไป และเมื่อพิจารณาผู้สูงอายุในฐานะผู้บริโภค จำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นแสดงถึงโอกาสในการสร้างและพัฒนาธุรกิจขึ้นมาในตลาด เพื่อรองรับความต้องการของผู้สูงอายุที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพราะผู้สูงอายุในอนาคตส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่มีรายได้สูงหรือมีเงินออมจำนวนมาก มีอำนาจในการซื้อสูง ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุจึงเป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจและ

สังคมไทย เพราะจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นอาจจะเป็นทั้งอุปสรรคและโอกาสต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคต

ตารางที่ 1.2 สถิติประชากรและเคหะทั่วราชอาณาจักร โดยแบ่งเป็นรายภาค ปี พ.ศ.2547

หน่วย: คน

ประชากร	ทั่วประเทศ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้
จำนวนประชากร	62,418,054	14,797,068	11,842,299	21,267,426	8,432,696
ชาย	30,818,629	7,259,222	5,861,484	10,618,616	4,179,417
หญิง	31,599,425	7,537,846	5,980,815	10,648,810	4,253,279
จำนวนประชากรสูงอายุ	6,335,988	1,538,839	1,311,064	1,927,082	844,830
60-64	1,898,284	455,727	374,831	638,298	235,930
65-69	1,646,587	408,088	342,360	498,934	215,975
70-74	1,237,375	296,483	273,882	367,090	163,953
75-79	808,087	192,276	171,255	221,189	111,592
80-84	419,249	104,305	87,979	119,136	60,158
85 ขึ้นไป	326,406	81,960	60,757	82,435	57,222
คิดเป็นร้อยละของประชากรทั้งหมด		10.4	11.07	9.06	10.02

ที่มา: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2547)

จากตารางที่ 1.2 แสดงข้อมูลสถิติประชากรและเคหะทั่วราชอาณาจักร จำแนกเป็นรายภาค ปี พ.ศ. 2547 จากประชากรทั้งหมดทั่วประเทศจำนวน 62,418,054 คน โดยแบ่งออกเป็นประชากรเพศชาย จำนวน 30,818,629 คน คิดเป็นร้อยละ 49.38 ของประชากรทั้งหมด และเพศหญิง จำนวน 31,599,425 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 50.63 ของประชากรทั้งหมด โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีประชากรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.08 ของประชากรทั้งหมดทั่วประเทศ รองลงมาคือภาคกลาง มีประชากรทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 23.71 ของประชากรทั้งหมดทั่วประเทศ ประชากรที่อยู่ในเขตภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 18.98 ของประชากรทั้งหมดทั่วประเทศ และภาคใต้เป็นภาคที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 13.51 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจำนวนประชากรสูงอายุ พบว่ามีจำนวนทั้งหมดทั่วประเทศ 6,335,988 คน คิดเป็นร้อยละ 10.15 ของประชากรทั้งหมดทั่วประเทศเท่านั้น และเมื่อพิจารณาสัดส่วนของประชากรสูงอายุในแต่ละช่วงอายุทั่วประเทศ พบว่าจำนวนประชากรสูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60-64 ปี มีสัดส่วนมากเป็นอันดับหนึ่งโดยคิดเป็นร้อยละ 29.96 ของประชากรสูงอายุ

ทั้งหมดทั่วประเทศ รองลงมาคือประชากรสูงอายุช่วงอายุระหว่าง 65-69 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.99 ของประชากรสูงอายุทั้งหมดทั่วประเทศ อันดับสาม คือ ประชากรสูงอายุช่วงอายุระหว่าง 70-74 คิดเป็นร้อยละ 19.53 ของประชากรสูงอายุทั้งหมดทั่วประเทศ ประชากรสูงอายุช่วงอายุระหว่าง 75-79 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.76 ของประชากรสูงอายุทั้งหมดทั่วประเทศ ช่วงอายุระหว่าง 80-84 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.62 ของประชากรสูงอายุทั้งหมดทั่วประเทศ และประชากรสูงอายุที่มีอายุ 85 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.16 ของประชากรสูงอายุทั้งหมดทั่วประเทศ จะเห็นได้ว่าจำนวนประชากรสูงอายุจะลดจำนวนลงเรื่อยๆ ตามช่วงอายุที่มากขึ้น เนื่องจากมีการเสียชีวิตไปบางส่วนเมื่ออายุมากขึ้น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนกับประชากรทั้งหมดของแต่ละภาค พบว่าประชากรสูงอายุที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีประชากรสูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 9.06 ของประชากรทั้งหมดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางมีประชากรสูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 10.4 ของประชากรทั้งหมดของภาคกลาง ภาคใต้มีประชากรสูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 10.02 ของประชากรทั้งหมดของภาคใต้ และภาคเหนือมีประชากรสูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 11.07 ของประชากรทั้งหมดของภาคเหนือ

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลสถิติประชากรและเคหะทั่วราชอาณาจักร (ตารางที่ 1.3) โดยแบ่งเป็นรายภาค ปี พ.ศ. 2547 พบว่าภาคเหนือมีจำนวนประชากรวัยสูงอายุมากเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศ และเมื่อพิจารณาจากสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมดของแต่ละภาค ภาคเหนือเป็นภาคที่มีประชากรวัยสูงอายุมากเป็นอันดับที่หนึ่งของประเทศ คือ ร้อยละ 11.07 ของประชากรทั้งหมดของภาคเหนือ จึงนับได้ว่าภาคเหนือมีสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุมากที่สุดเมื่อเทียบกับภาคอื่นๆของประเทศ และเนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางของภาคเหนือโดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ เมื่อพิจารณาในด้านประชากร จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีประชากรอาศัยอยู่จำนวนมาก มีความหลากหลายของประชากร ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงพิจารณาเลือกจังหวัดเชียงใหม่ในการศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจของการเข้าสู่วัยสูงอายุของประชากรในการศึกษา

เมื่อพิจารณาข้อมูลประชากรวัยสูงอายุของจังหวัดเชียงใหม่ (ตารางที่ 1.3) จำแนกตามอำเภอ ปี พ.ศ.2549 พบว่ามีจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด จำนวน 185,933 คน โดยอำเภอที่มีประชากรวัยสูงอายุมากที่สุดตามลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอสันป่าตอง และอำเภอสันทราย โดยมีประชากรวัยสูงอายุคิดเป็นร้อยละ 14.86, 6.70 และ 6.35 ของประชากรวัยสูงอายุทั้งหมดในจังหวัดเชียงใหม่ตามลำดับ ดังนั้น การศึกษาเรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจของการเข้าสู่วัยสูงอายุของประชากรผู้สูงอายุ จึงเลือกศึกษากลุ่มประชากรตัวอย่างจากอำเภอที่มีประชากรวัยสูงอายุมากที่สุดสามอันดับแรกของจังหวัดเชียงใหม่ โดยจะทำการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจในด้านของรายได้ การใช้จ่าย และการออมของประชากรเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

ตารางที่ 1.3 จำนวนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามหมวดอายุ เพศ เป็นรายอำเภอ และ
เขตการปกครอง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2549

หน่วย :คน

ลำดับ	หมวดอายุ (ปี)							รวม
	อำเภอ	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 ขึ้นไป	
1	เมืองเชียงใหม่	7,388	6,682	5,962	3,965	1,948	1,671	27,616
2	สันป่าตอง	2,703	2,272	2,973	2,393	1,363	741	12,445
3	สันทราย	3,090	2,782	2,704	1,825	871	524	11,796
4	สารภี	2,173	2,590	2,611	1,669	819	398	10,260
5	ฝาง	2,491	2,481	2,159	1,593	859	499	10,082
6	สันกำแพง	2,173	2,110	2,382	1,605	833	462	9,565
7	แม่แตง	2,289	2,295	2,218	1,514	730	411	9,457
8	แม่ริม	2,371	2,147	2,130	1,517	717	491	9,373
9	จอมทอง	2,120	1,931	2,137	1,405	798	593	8,984
10	ดอยสะเก็ด	1,987	1,977	2,047	1,534	777	469	8,791
11	หางดง	2,050	1,977	1,936	1,379	886	448	8,676
12	พร้าว	1,643	1,588	1,524	1,088	555	283	6,681
13	เชียงดาว	1,776	1,676	1,449	946	415	309	6,571
14	แม่อาขย	1,644	1,749	1,327	993	466	305	6,484
15	แม่แจ่ม	1,483	1,457	1,230	971	579	530	6,250
16	อมก๋อย	1,286	1,272	1,100	781	490	1,100	6,029
17	ฮอด	1,205	1,227	1,056	743	427	381	5,039
18	ไชยปราการ	1,135	1,052	938	652	329	201	4,307
19	แม่วาง	870	750	944	712	352	217	3,845
20	ดอยหล่อ	908	804	921	642	316	180	3,771
21	ดอยเต่า	965	840	710	460	325	229	3,529
22	แม่อน	658	600	629	444	243	131	2,705
23	สะเมิง	661	652	541	398	222	191	2,665
24	เวียงแหง	303	274	197	124	62	52	1,012
	รวม	45,372	43,185	41,825	29,353	15,382	10,816	185,933

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงใหม่ (2549)

ทั้งนี้ผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อทั้งหน่วยงานของรัฐบาล และเอกชน โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้าน เศรษฐกิจ และด้านการเตรียมการรองรับกับจำนวนผู้สูงอายุที่จะเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต เพราะ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรวัยสูงอายุดังกล่าวจะทำให้เกิดการปรับตัว ทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีนัยสำคัญ และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทางการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจภาวะการกลายประเทศ ผู้สูงอายุ สำหรับการเตรียมการเพื่อรองรับผลกระทบและสร้างผลประโยชน์จากโอกาสที่จะเกิดขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรวัยสูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจของการเข้าสู่วัยสูงอายุ ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านการ ใช้จ่าย และด้านการออม

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

จากผลการศึกษาครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรวัย สูงอายุของจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น และปัจจัยที่ส่งกระทบ ด้านเศรษฐกิจต่างๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านรายได้ ค่าใช้จ่าย การออมเงิน เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุของ ประชากรวัยสูงอายุ รวมถึงทำให้ทราบว่า การเปลี่ยนแปลงนั้นได้รับอิทธิพลจากปัจจัยใดบ้าง เพื่อใช้ เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมรองรับ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นและเป็นแนวทางในการวางแผนนโยบายด้านประชากรอันจะเป็นประโยชน์ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตได้ตามเป้าหมาย และเพื่อจัดสวัสดิการทางสังคมที่ เหมาะสมสำหรับประชากรวัยสูงอายุ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้พิจารณาเลือกขอบเขตประชากรที่สนใจศึกษา เฉพาะประชากรวัยสูงอายุ คือ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2551

1.5 นิยามศัพท์

ประชากรวัยสูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. It features a central figure of an elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai umbrella (parasol) with multiple tiers. The entire emblem is enclosed within a circular border. The Thai text 'มหาวิทยาลัยเชียงใหม่' is written along the top inner edge of the circle, and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' is written along the bottom inner edge. There are decorative floral motifs on the left and right sides of the inner circle.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved